

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 - 6889

„Căpitanul a fost ca un trimis al lui Dumnezeu pe pământ”

Florin BĂLĂNESCU¹

Corneliu Zelea Codreanu s-a născut la 13 septembrie 1909, la Iași și a fost asasinat la 30 noiembrie 1938, în Pădurea Tâncăbești, situată între București și Ploiești, neavând mormânt. A absolvit Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, Școala Militară de Infanterie din Botoșani și Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

A fost căsătorit cu Elena Ilinoiu (14 iunie 1925) și a avut o fiică înfiată, Cătălina. Și-a început activitatea politică în postura de membru al Gărzii Conștiinței Naționale (din anul 1919). Împreună cu Alexandru C. Cuza, a fondat partidul Liga Apărării Naționale Creștine (1923), după care a înființat propria sa formațiune politică, Legiunea „Arhanghelul Mihail” (1927), cunoscută și sub denumirile de Garda de Fier (din anul 1930) și Mișcarea Legionară. Membrii organizației – legionarii sau „cămășile verzi” – i-au atribuit titlul „Căpitanul”.

A întemeiat partidul Totul pentru Țară, expresia politică a grupării (1933), devenit Mișcarea Legionară (1940). A fost deputat de Neamț (1931) și de Tutova (1932). A scris mai multe lucrări, între care „Călăuza bunului român” (1923), „Scrisori studențești din închisoare” (1925), „Cărticica șefului de cuib” (1933), „Pentru legionari”, volumul I (1936), „Circulări și manifeste” (1937), „Însemnări de la Jilava” (1940) și „Circulări, scrisori, sfaturi, gânduri” (1951). Pe locul asasinării sale, a fost ridicată o troiță monumentală (11 septembrie 1999).

Cătălin Zelea Codreanu s-a născut în anul 1911, la Huși și a murit la 24 aprilie 2002, la București, fiind înmormântat la Cimitirul Bellu din Capitală. A fost fratele lui Corneliu Zelea Codreanu, fiind deținut politic între anii 1948 și 1964. Este autorul volumului de evocări *In memoriam* (2002). Despre fratele său, mi-a vorbit într-un interviu telefonic realizat la 12 septembrie 1999, de la domiciliul său din București.

- Bună ziua, domnule Cătălin Zelea Codreanu!
- Bună ziua, vă salut cu respect!
- După 1989, ați avut prilejul să vorbiți despre fratele dumneavoastră în mod public?
- M-au mai întreat unii și alții despre viața Mișcării Legionare și despre Căpitan, dar sporadic.
- Unele surse documentare indică drept loc al nașterii lui orașul Huși, iar altele – Iași; care este adevărul?

¹ Florin Bălănescu, articol apărut în *Luceafărul* din 7 apr. 2023

– A venit pe lume la Iași; am vizitat locul din strada Sărărie unde s-a născut, care acum este înconjurat de un gard.

– *Câți frați ați fost?*

– Am fost șase; unul a murit de moarte naturală când era mic, iar ceilalți patru, – în frunte cu Corneliu – Horia, Ion și Decebal, au fost asasinați.

– *Surori ați avut?*

– Da, Iridenta (soția lui Ion Moța) și Silvia, care a murit în mod suspect, pentru că, bolnavă fiind, nu a vrut nimeni să o primească în spital – am numele acestora.

– *Există unele speculații referitoare la originea numelui Căpitanului...*

– Numele lui adevărat a fost Zelea și la fel mă numesc și eu, că așa a fost de la început; însă bunicului meu, care a făcut armata sub Franz Joseph, în Imperiul Austro-Ungar, i s-a transformat atunci numele din Zelea în Zelinski. Când a revenit în țară, și l-a schimbat, recăpătându-l pe cel adevărat.

– *Am citit în mai multe locuri că, de fapt, neamul dumneavoastră ar avea, pe o ramură, ascendență evreiască; e adevărat?*

– Nici vorbă! Mama mea era săsoaică din Bucovina și o chema Brauner – tatăl ei fusese Carol Brauner și bunicul său Adolf Brauner –, iar fratele ei a fost general de armată în Iugoslavia.

– *Vă solicit o descriere a Căpitanului; cum arăta?*

– A fost ca un trimis al lui Dumnezeu pe pământ – așa de frumos, de blând și de bun cu toată lumea era. Avea înălțimea de 1,83 metri, părul șaten, castaniu închis, iar tonul vocii era puternic – în orice caz, mai puternic decât îl am eu acum, la 88 de ani...

– *Cum a început Mișcarea Legionară?*

– În 1919, terminase liceul și se pregăteau în pădurea Dobrina, de lângă Huși, pentru cazul în care vor veni rușii peste noi; și s-au strâns acolo vreo 30 de elevi din ultima clasă a liceului, ca să vadă ce ar putea face. Pe urmă, a plecat la facultate, la Iași, și de aici a început toată lupta studențimii; mai întâi, cu tabăra de la Ungheni, unde i-a cunoscut pe Constantin Pancu, pe Vladimir Frimu și pe ceilalți vechi luptători, patrioți naționaliști.

– *Cum vă explicați maniera în care Mișcarea Legionară a reușit să prindă la popor în acea vreme?*

– Pentru că la problemele grele prin care trecea țara a trebuit să caute cineva o ieșire, iar aceasta a putut fi găsită numai prin tineretul care urca și care a luat o poziție față de cele ce se întâmplau în țara românească.

– *Care era pericolul numărul unu?*

– În primul rând, cel rusesc, iar apoi invazia evreiască, pentru că, de exemplu, aproape jumătate din populația ieșeană erau evrei, în foarte mare parte comuniști.

– *Ce reproșați Mișcării Legionare? A greșit undeva?*

– Nu văd unde, pentru că mișcarea a mers pe o linie creștină, naționalistă și patriotică; alții ne-au făcut să greșim.

– *Când l-ați văzut ultima oară pe Căpitan?*

– La închisoarea Jilava, după procesul pe care i l-a intentat Nicolae Iorga, când îl condamnaseră la șase luni de detenție, înaintea celor zece ani de muncă forțată. M-am dus cu mama, dar mie nu mi-au dat voie să intru și am rămas în spatele sârmei ghimpate, iar ea a intrat cu un pachetel și atunci l-am văzut pe Corneliu venind dinspre închisoare, însoțit de un civil și un militar; i-am făcut un semn cu mâna, dar el nu mi-a răspuns, fiind de o corectitudine extraordinară. Apoi, când a ieșit înaintea mamei, i-am făcut din nou un semn cu mâna; iar nu mi-a răspuns, dar s-a uitat lung la mine. A fost ultima dată când l-am văzut.

– *Vă mulțumesc pentru vii aduceri-aminte.*

– Cu toată plăcerea.